

Rudarska stavka je več kot upravičena

Državno lastništvo podjetij ni zagotovilo za delavcem prijaznejše okolje, kar dokazuje nedavno dogajanje v Premogovniku Velenje, kjer uprava s številnimi umazanimi prijemi zatira upravičene delavske zahteve in pogumen boj Sindikata delavcev rudarstva in energetike Slovenije (SDRES).

Pričakovanja rudarjev so glede na položaj slovenske energetike in izgubljene proračunske milijarde, na katere so se prisesali zasebni interesi (primer TEŠ 6), povsem upravičena, celo skromna. Sicer pa vsaka stavka črpa svojo legitimnost iz upora kapitalističnemu izkoriščanju, ki delavke in delavce vkalupi v naporen, monoton, pogosto pa nevaren in škodljiv osem- ali več urni delavnik.

Nenazadnje tudi Ustava Republike Slovenije, ki seveda odraža obstoječe kapitalistične družbene odnose, varuje pravico do svobodnega sindikalnega delovanja (76. člen) in pravico do stavke (77. člen). Stavka tako ni le legitimna, ampak tudi povsem legalna oblika delavskega boja. Opozorilna stavka sindikata SDRES je bila napovedana v skladu s področno zakonodajo.

Stavka je najmočnejše orodje delavskega boja. Zaustavi produkcijski proces in s tem neskončno akumulacijo, ki koristi kapitalističnemu razredu. Zato ni čudno, da se tako kapital kot država poslužujeta marsikaterega načina, s katerim bi stavke preprečila ali zatrla v kali.

“Pol delavskega razreda lahko najamem zato, da pobije drugo polovico,” je pred skoraj 150 leti dejal Jay Gould, takrat eden od najbogatejših ljudi v Ameriki, železničarski kapitalist in finančni špekulant, neusmiljen razbijalec delavskih sindikatov in zagovornik genocida nad Indijanci.

Takšen ciničen odnos in prezir do delavskega organiziranja je tudi danes prisoten pri številnih upravljavcih podjetij. Njihove metode so sicer bolj prefinjene: največkrat tako ali drugače podkupujejo eno skupino delavstva, da nasprotuje drugi. Seveda mora za to najti primerne sogovornike – rumene sindikate, ki branijo interese uprave, namesto interesov delavcev.

Prav delavski boj, ki vključuje in aktivira večje število zaposlenih, razkrinka “lažne prijatelje” delavcev in njihove povezave z vodilnimi managerji.

Srečno, knapi!

Center za družbeno raziskovanje (CEDRA)